

Història de la música medieval

Dades generals

Nom de l'assignatura	Història de la música medieval		
Tipus d'assignatura	Obligatòria		
Impartició	2n semestre		
crèdits ECTS	4		
Valor total en hores	120	Hores presencials lectives: 45	
		Altres hores presencials: 1	
		Hores per treballs dirigits (no presencials): 40	
		Hores per estudi i aprenentatge autònom: 34	
Professor/a	Juan Carlos Asensio		
Departament	Estudis Culturals i Musicals		

Prerequisits i orientacions prèvies per a cursar l'assignatura

Música i cultura I, Música i cultura II.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Consultar document general de Competències-Matèries.

Resultats aprenentatge (objectius generals)

Consultar document general de Resultats-Matèries.

Objectius concrets de l'assignatura

Discernir els conceptes d'història de la música i musicologia com a dues realitats diferents,

eines i procediments.

Estudiar la història de la música de l'edat mitjana amb els seus estils, personatges, formes, gèneres.

Relacionar la música medieval amb la resta de les arts i humanitats del seu moment.

Interpretar les dades històriques d'una manera objectiva.

Contextualitzar l'edat mitjana segons els diferents corrents d'investigació.

Assimilar els aspectes sincrònics i diacrònics del període medieval.

Llegir les fonts de la música medieval per extraure d'elles conclusions històriques.

Blocs temàtics (continguts de l'assignatura)

Continguts conceptuals

Arqueologia musical: de la prehistòria a Roma

El cristianisme: cant i litúrgia (segles IV-VIII)

El cant hispano-visigòtic (mossàrab)
El cant gregorià (segles VIII-XI): modalitat, notació i evolució
La monodia profana: trobadors, troveros, minnesänger
El naixement de la polifonia (segles X-XII)
Ars Antiqua (ca. 1163-1320): l'Escola de Notre-Dame i la música instrumental
Ars Nova (ca. 1320-1377): Philippe de Vitro, Guillaume de Machaut, Trecento italià, repertori d'Aragó i Catalunya
El cisma d'Avignon i el repertori de l'Ars Subtilior (1378-1417): estètica de l'Ars Subtilior

Activitats d'aprenentatges i organització general de l'assignatura

Metodologia de classe i activitats principals d'aprenentatge (presencials i no presencials)

Les classes s'impartiran de manera col•lectiva. A més de les explicacions, el temari de les classes es completarà amb diferents treballs que es requeriran oportunament.

Juntament als continguts teòrics, l'assignatura compta amb un apartat pràctic que es realitzarà a classe i amb treballs personals que l'alumne haurà de completar. Les activitats formatives inclouen, d'entre altres, la lectura i el reconeixement d'exemples senzills que periòdicament s'exposaran a classe per tal de realitzar una anàlisi conjunta.

Assistència a les classes conjuntes que s'impartiran a diferents arxius i biblioteques.

La lectura obligatòria de llibres i articles de referència que es comentaran en les classes.

Planificació de les activitats (descripció i temporalització)

- 1.- Avaluació inicial. Explicació del programa i presentació de l'assignatura
- 2-3.- Aspectes generals de l'historiografia de la música medieval.
- 4-5.- Arqueologia musical: Grècia i Roma
- 6-8.- El cristianisme. Cant i litúrgia. Repertoris pre-gregorians
- 9-13.- El cant gregorià i la seva evolució
- 14.- La monodia profana
- 15-16.- El naixement de la polifonia
- 17-21.- *L'Ars Antiqua*
- 22-25.- *L'Ars Nova*
- 26-29.- *L'Ars Subtilior*
- 30.- Avaluació global del quadrimestre

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Críteris i sistemes d'avaluació de l'assignatura

Valoració del seguiment de les classes i participació en la dinàmica de les sessions:
30%

Superació d'una prova de continguts teòrico-pràctics que inclogui els continguts

desenvolupats durant l'assignatura: 40%

Realització de treballs monogràfics: 30%

Activitats d'avaluació i la seva relació amb la qualificació final

Activitat o registre d'avaluació	Període o moment de realització	Pes en la qualificació final
Prova escrita	A mitjans del semestre	25%
Prova escrita	A finals del semestre	25 %
Exposicions col·lectives	Durant el semestre	10 %
Participació en debats dirigits	Durant el semestre	20%

Fonts d'informació bàsica

ASENSIO, Juan Carlos, El Canto Gregoriano: historia, liturgia, formas ... Alianza Música, 2003, reed. 2011

CALDWELL, John, La música medieval , Madrid, Alianza Música, 1984.

CATTIN, Giulio, Historia de la Música, 2. El medievo , Turner Música, 1987.

CHAILLEY, Jacques, Compendio de Musicología , Alianza Música, 1991.

FERNÁNDEZ DE LA CUESTA, Ismael, Historia de la música española. I. Desde los orígenes hasta el "ars nova" , Madrid, Alianza Música, 1983.

GÓMEZ-MUNTANÉ, Maricarmen, La Música Medieval en España , Kassel, Edition Reichenberger, 2001

GÓMEZ-MUNTANÉ, Maricarmen, Historia de la música en España e Hispano América, vol. 1, Fondo de Cultura Económica, 2009

HOPPIN, Richard H., La música medieval , Akal, 1991

REESE, Gustav, La música en la Edad Media , Madrid, Alianza Música, 1989.

McKINNON, James (ed.), Antiquity and Middle Ages. Man and Music series. London, MacMillan, 1990

YUDKIN, Jeremy , Music in Medieval Europe, Prentice Hall, New Jersey, 1989.